

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 5. augusts

Nr. 57 (6612)

«Ausmā» smaržo jaunā maize

Augusta pirmajās dienās, kā uz pasūtījumu, labību varēja plaut un nokult bez bažām. Paju sabiedrība «Ausma» plauju sāka jau 25. jūlijā. Sāka kā kārtīgiem latviešu zemniekiem nākas — ar kopīgām pusdiņām kombainieriem, ar nelielām piemiņas veltēm. Jo ražas vākšana ir gan svēts, gan svētku brīdis katram zemniekam.

Pirmos nokūla ziemas kviešu tirumus. Raža — tiri pieņemama — 38 centneri no hektāra sanāks. Pavism «Ausmā» bija iesēti 60 hektāri ziemas kviešu.

Trešdien kombaini Vilkdobē plāva rudzus. «Ausmas» priekšsēdētājs Pēteris Kočkers pastāstīja, ka rudzu raža esot dažāda. Pirmajā laukā, kuru noplāva, graudu ievākums bija pat 45 centneri no hektāra, bet blakus tirumā — tikai 20. Un tomēr: rudzu platības ir lielas — 120 hektāri, arī graudu būs samērā daudz.

Paju sabiedrība «Ausma» ir graudu sēklaudzētāja. Tam ir gan savs pluss, gan savas problēmas. Pluss ir tas, ka

«Ausmai» nekad nav bijis lielu problēmu ar produkcijas pārdošanu, jo vietējie zemnieki sen pārliecīnuļušies, ka «Ausmā» var iegādāties labus šķirnes graudus. Bet saimniecisko rosību traucē tas, ka ir problemātiski no valsts saņemt subsīdijas par šķirnes graudiem.

Tā kā saimniecība ir šķirnes sēklas graudu audzētāja, te ļoti nopietni gādā par graudu novākšanu un sagatavošanu līdz kondicionētai sēklai. Rūpīgi darbojas saimniecības speciālisti, savu darbu labi veic kombainieri, klētnieki, kalts darbinieki.

«Ausmā» ir 13 kombaini. Patlaban tūrumos ir 11. Pēteris Kočkers izteicās, ka kombainu sagatavošana darbam bijusi problemātiska, jo detaļas vajadzēja meklēt pa visu Latviju, bet diviem kombainiem tā arī neizdevās vajadzīgo sarūpēt. Turklat detaļas ir ļoti dārgas. Ja, piemēram, kombaina riepa maksājot tikpat, cik viens bullis, tad šajā valstī un tās ekonomikā kaut kas neesot istīkātība. Bet, lai nopirktu kāpurķedes, vajagot vismaz 3-4 buļļus izaudzēt un pārdot.

Tomēr, par spīti dažādam ligām, kas nomāc lauciniekus, Saunas pagastā, kur saglabājusies viena no nedaudzajām paju sabiedrībām Latvijā, zemniekiem ar tirumu noplaušanu un graudu nokulšanu problēmu ir mazāk. Paju sabiedrība ir tā, kas veic pakalpojumus arī zemnieku un piemājas saimniecībām. Tiesa: samaksas par pakalpojumiem ir diferencēta atkarībā no tā, cik strādā un vai vispār strādā paju sabiedrībā. Vienu hektāru labības novākšana izmaksā 9 latus strādājošai ģimenei, bet ģimenei, no kuras paju sabiedrībā strādā viens cilvēks, jāmaksā jau 11 lati. Zemniekiem, kuri paju sabiedrībā nestrādā, par hektāru noplaušanu un nokulšanu jāsāmaksā 13 lati.

Diferencēta samaksas ir noteikta arī par graudu kaltēšanu, uzglabāšanu klētis. Saunas pagasta zemnieki labprāt izmanto arī šos pakalpojumus, jo pašiem tad ir mazāk problēmu ar ražas uzglabāšanu un pat realizēšanu. Paju sabiedrība rod iespēju pārdot arī individuālajā sektorā izaudzēto.

Vai «Ausmai» šogad mazāk rūpju neka citiem? Protams, ne. Katastrofālā

pietrūkst naudas. Šopavasar nebija par ko iepirkī minerālmēslus, tāpēc arī dažāviet labības raža ir mazāka, nekā vajadzētu būt. Arī algu izmaksas iekavēta, jo paju sabiedrība nesaņem naudu par piegādāto pienu.

No malas gan šķiet, ka «Ausmā» viss ir labi — paju sabiedrība saglabāta, cilvēkiem ir darbs. Pēteris Kočkers sacīja, ka darbaspēka saimniecībā pat nepie tiekot. Lai gan pagastā ir bezdarbnieki. Strādājošos jāmeklējot pilsetā. Aptuvei 20-30 cilvēku regulāri brauc darbā uz «Ausmu» no Preiļiem. Nekādu izciilo algu gan šeit nemaksā, bet 30-40 latus nopelnī var. Bez tam strādājošie, var teikt, gandrīz par velti saņem pusdiņas, jo tās paju sabiedrībā izmaksā tikai 10 santūmus. Uz lauka atved pusdiņas arī ražas vācējiem.

A.Iljina

Attēlos: Vilkdobēs plauj rudzus; viens no pieredzējušākajiem kombainieriem ir Francis Bogotais; Raimonds Punculis vadā graudus; četrdesmit divus gadus uz kombaina nostrādājis Afanasijus Varlamovs.

J.Silicka foto

Skolu ziņas

Aizvadītais mācību gads skaitlōs

1994./95. mācību gadā Preiļu rajonā darbojās 39 izglītības iestādes, tajāskaitā 30 vispārizglītojošās skolas un speciālās skolas, četras pirmskolas iestādes, divas arodskolas, trīs mūzikas un mākslas skolas. Vispārizglītojošās skolās mācījās 6221, arodskolās — 499 audzēkņi. Pirmskolas iestādes apmeklēja 520 bērni, mākslas un mūzikas skolās mācījās 455 audzēkņi. Vispārizglītojošās skolās un specskolās strādāja 697 pedagoģiskie darbinieki, pirmskolas iestādēs — 63.

balles. Algebru devītklasnieki ir zinājuši labāk. No 438 eksāmena kārtotājiem 57 ieguvuši četras balles, 16 zināšanas novērtētas ar 10 ballēm.

Vidusskolu 12. klasēs mācību gada beigās mācījas 203 skolēni, atestātu par nokārtotiem eksāmeniem saņēma 199 skolēni. Vairāki skolēni bija atbrīvoti no eksāmenu kārtosanās. Jaunieši bez parastajiem priekšmetiem — matemātikām, valodām, vēstures, svešvalodām (angļu, vācu, krievu) — ir mācījušies un izvēlējušies kārtot eksāmenus arī neparastākos priekšmetos. Aglonas ģimnāzijā 11 ir mācījušies, bet pieci kārtotu eksāmenu filozofijā, Preiļu 1. vidusskola — 11 mācījušies, bet divi kārtotu eksāmenu latīnu valodā, 28 mācījušies, 11 — kārtotu biznesa ekonomikas pamatus. Līvānu 2. vidusskola 20 absolventi mācījušies tehnisko grafiķu.

Astoņas rajona vispārizglītojošās skolās nav neviens otrogadnieks, bet kopumā uz otru gadu atstāti 87 skolēni.

Trešo gadu vienā klasē mācīties astoņi skolēni. 78 skolēniem pārcelšana atlikta līdz 31. augustam. Par otrgadības cēloniem skolu direktori uzrāda dažadus iemeslus — vecāki nespēj ietekmēt bērnus, nav kontroles, vecāku vienaldzība, nelabvēligas ģimenes; bērni strādā vecāku vietā un tamlīdzīgi.

Visvairāk otrgadnieku pirmajā klasē — 21. Kopumā visvairāk otrgadnieku Preiļu 2. vidusskola — 28. Līvānu 2. vidusskola — 11. Preiļu 1. vidusskola — 7, Aglonas vidusskola — 7, Aizkalnes pamatskola — 4, Rušonas pamatskola — 6.

Ar medicīniski pedagoģiskās komisijas slēdzienu uz speciālo skolu nosūtīti divi, individuālā apmācība noteiktā četriem bērniem.

13 skolēni iepriekšējā mācību gadā neapmeklēja skolu, 22 skolēni neattaisnojošu iemeslu dēļ nokavējuši vairāk nekā pusi no mācību gada. Lielākoties cēlonis skolas neapmeklēšanai ir vecāku vienaldzība, nespēja ietekmēt bērnus, bet ir arī gadījumi, kad skolu neap-

meklē, jo nekursē transports, kad jāstrādā mātes vietā un tamlīdzīgi. Visvairāk — 15 bērni — neapmeklē Preiļu 2. vidusskolu, pieci — Preiļu 1. vidusskolu un pieci — Līvānu 1. vidusskolu.

Jaunajā mācību gadā plānots 1. klasē uzņemt 668 skolēnus. Pa simtam pirmskolu sāks mācīties Līvānu 1. un Preiļu 1. vidusskolā.

Iepriekšējā mācību gadā no pedagoģiskā darba aizgauši deviņi pedagoģiskie darbinieki, to skaitā četri ar augstāko pedagoģisko izglītību. Līdz 1. septembrim prognozē aiziet no darba 15 pedagoģiskie darbinieki, to skaitā ar augstāko izglītību 10. Iemesli tam ir dažādi — gan aiziešana pensijā, gan dzīves vietas maiņa vai mācības augstskolā klātienē. Tomēr liela daļa pedagogu par cēloni aiziešanai no darba min zemo atlagojumu. Aiziešanas process ir vienādi liels gan pilsētās, gan laukos.

Izmantotas Izglītības valsts inspekcijas vecākā inspektora Preiļu rajonā Jāņa Lozdas sniegtās ziņas

Līvānu 1. un 2. vidusskolā

Jātop modernai latviskai skolai

Par skolas gatavošanu jaunajam mācību gadam stāstīja Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņa:

— Kas attiecas uz skolas kabinetu un citu telpu remontēšanu, lielākā skolā tas jau ir padarīts. Izkrāsotas grīdas, bet atsevišķu priekšmetu skolotāji, kuri bija īpaši neatlaidīgi, aicināja palīgos vēcākus un izmantojot visas iespējas, savus kabinetus ir sakārtojuši loti labi. Lieklāka apjoma remontdarbi turpinās Laiņu sākumskolā. Šeit tiek iekārtota sporta zāle, rekonstruētas klasses, jo tās ir vajadzīgas lielākas atbilstoši audzēkņu skaitam, kas aizvien palielinās.

Tajā pašā laikā skolā iesākta liela mākslinieciskās noformēšanas darbs, kura galarezultātā skola būs ieguvusi pavisam jaunu izskatu. Noslēgts ligums ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona galveno mākslinieciem dizaineri pēc profesijas Ligitu Cauni, pēc kuras projekta skolai jāpārītop par modernu latvisku skolu, izvēloties latviešu mentalitātei atbilstošas krāsas, bet izvairoties no pseidotautiskā stila. Projektā paredzēta visas skolas — gaiteņu, ēdnicas, kabinetu un citu telpu pilnīga pārvērtība. Pašlaik šie darbi turpinās trešā stāva gaitenē un aktu zālē. Gaitenē paredzēts sakārtot līdz 1. septembrim, bet zālē būs gatava oktobra sākumā. Aizkari, logu rāmji, apgaismes ķermenei, dekorē, krāsojums pārvērtīs šo telpu par īstu svinību zāli. Ar laiku skolai būs vienots

interjers. Tas prasa daudz līdzekļu, un banku krize kavē mūsu nodomu īstenošanu, bet skolas pārveidošana tomēr notiek.

Līgums starp skolu un skolēnu

Līvānu 1. vidusskolas divās 10. klasēs pēc nopietniem iestājpārbaudījumiem šogad uzņemti sešdesmit audzēkņi. Augusta beigās notiks papilduzņēmēšana, jo nākuši klāt iesniegumi no tiem pamatskolu absolventiem, kas vasaras mēnešos mainījuši domas par tālāko nodarbošanos. Skolā bija sarīkota jaunuzņemto vidusskolēnu, viņu vecāku un skolas vadības tikšanās. Lai vienai pusei ar otru mācību laikā nerastos nesaņēmējumi, šogad pirmo reizi starp audzēkni, vienu no vecākiem — no vienas puses un skolu — no otras puses tika noslēgts līgums. Skolas direktori katram personīgi lūdza motivēt, kāpēc viņš ir izvēlējies mācības vidusskola, bet pēc tam ar parakstu bija jāapstiprina savstarpējais līgums. Tas sastāv no trim daļām: skolēna pienākumi un tiesības, ģimenes pienākumi un tiesības, un tas, ko skola nodrošina, garantē un pieprasī. Ja vidusskolēns neievēros līgumā noteiktās prasības, viņš var tikt atskaitīts no skolas.

Trīs līvānieši — Minsteres ģimnāzijas audzēkņi

Līvānu 1. vidusskolas skolēni vienmēr jūtas pārliecināti par savām zināšanām un labi sagatavoti, tāpēc piedalās konkursos par tiesībām mācīties Vācijā Minsteres latviešu ģimnāzijā. No mācī-

bām Minsterē jau ir atgriezusies Anita Liepa, tagad studente, pašlaik Vācijā mācīsies Uldis Hlevickis, bet šovasar tiesības mācīties Minsteres latviešu ģimnāzijā ieguva Elīna Reitere un Inese Baumane.

Latīnamerikas skolēni — Līvānos

Jau tuvākajās dienās Līvānu 1. vidusskolā ieradīsies divi Latīnamerikas skolēni, kas veselu mācību gadu šeit mācīsies 11. klasē, dzīvos līvāniešu ģimenes. Pēc gada apmaiņas kārtībā diviem skolās audzēkņiem būs iespēja mācīties kādā no Amerikas skolām.

Informātikas kabinets būs labi iekārtots

Šajās dienās Līvānu 1. vidusskola saņēma sešus kompjūterus un printeri. Datortehnikas sūtījums kā humānā palīdzība pienāca Izglītības ministrijā no ASV, savukārt, pateicoties skolas informātikas skolotāja neatlaidībai, daļa no tiem nonāca Līvānos. Tagad informātikas kabinets skolā iekārtots vajadzīgajā līmenī.

Palielinās pedagoģu skaits

Līvānu 1. vidusskolā šogad palielinājies pedagoģu skaits, klāt nākuši fizikas, amatū mācības, biznesa pamatu un citu priekšmetu skolotāji, tiesa, ne visiņi iznāk pilna slodze. Pieņemot darbā, tiek ņemts vērā, ko skolotājs bez sava priekšmeta mācīšanas vēl prot darīt, — izdot jaunrades žurnālu, vadīt kādū pulciņu un tamlīdzīgi. Mēs nevarām atlauties tādu izšķērību kā šuras specializācijas skolotājus, — saka direktore Maija

Kručiņa. Pagaidām nav zināms, kā skolotāji jaunajā mācību gadā reāgēs uz joprojām zemajām algām.

Pilsētas domes atbalsts

Līvānu 1. vidusskolas kolektīvs atzīst, ka pilsētas dome rūpējas par skolas vajadzībām. Vienmēr tiek piešķirti nepieciešamie līdzekļi, bet nesen dome skolai uzdāvīnāja lietotu autobusu.

Top informatīvi metodiskais centrs

Skolā pēc Bauskas rajona skolu valdes pieredzes top informatīvi metodiskais centrs. Tas darbosies četros galvenajos virzienos: metodiskais darbs, iepazīšanās ar jaunākajiem mācību līdzekļiem un grāmatu sagāde, pedagogu talāka izglītīšana, skolotāju mācību līdzekļu veidošana.

Līvānu 2. vidusskola gatava jaunajam mācību gadam

Līvānu 2. vidusskolas direktors Ivars Grigorjevs informēja, ka skola jau ir saņemējusies jaunajam mācību gadam. Grīdu krāsošana sākusei jau pavasarī, pilsētas dome piešķirusi līdzekļus skolas jumta remontam, kas tagad jau salabots. Skolas inventārs vēl ir pietiekoši labā stāvoklī, ar izņēmumu — tāfeles. Tās nepieciešamas jaunas. Par lielāko problēmu skolas direktors joprojām uzskata mācību grāmatu trūkumu. Jaunas mācību grāmatas skolām, kurās mācības notiek krievu valodā, tiek izdotas loti maz, vecās sen vairs neatbilst laika garam.

L.Rancāne

«Apsardze» aiztur garnadžus

Trešdien apvienības «Apsardze» pulti atskanēja trauksmes signāls, kas liecināja, ka notikusi ielaušanās mūsu apsargājamajā objektā — Preiļu veikalā «Erato-2».

Ierodoties notikuma vietā, policija aizturēja trīs nepilngadīgus garnadžus — 12-14 gadus vecus, kuri bija izņēmuši vienu veikala logu un mēģināja izzagt no veikala preces.

J.Bogdanovs, apvienības «Apsardze» Preiļu nodalas inspektors, policijas kapteinis

no visiem rajoniem, izņemot divus, ir piekušies profesionālu mākslinieku un pašdarbnieku kolēktīvi, kas 19. augustā Preiļos piedalīsies labdarības koncertā. Koncerts veltīts ziedojušu vākšanai Preiļu rajona kulturas nama zāles atjaunošanai, kas cieta, 2. jūnijā iebrukot zāles griestiem. Koncerts turpinās vairākas

Atgādinām!

19. augustā — labdarības koncerts

stundas, tajā uzstāsies gan folkloras, gan instrumentālie ansamblī, pūtēju orķestris, solisti, džeza orķestris, skanēs mūzika visdažādākajām gaumēm.

Labdarības koncerta organizētāji informē visus ziedot gribētājus, ka ziedojuši tiek pieņemti arī pašlaik, dodot iespēju koncerta laikā plaši reklamēt ziedotājus. Partijas, firmas, uzņēmumi, iedzīvotāji tiek

aicināti atbilstoši savām iespējām sniegt materiālo palīdzību kultūras nama atjaunošanai. Koncerta laikā ziedojumi tiks vākti vairākas reizes, reģistrēti un to devēji pēc viņu vēlēšanās reklamēti uz skatuves.

Labdarības koncerts notiks Preiļu parka estrādē, tā sākums pulksten 15.00.

Ikvienš tiek lūgts ziedot rajona kultūras nama atjaunošanai.

Riebiņi — tā ir īsta mākslinieku paradīze

Tā savulaik par Riebiņiem izteicies slavenais lietuviešu gleznotājs un komponists M.K.Čurtonis. Un viņam droši vien ir bijusi taisnība. Riebiņu pili — mākslinieku atpūtas un jaunrades namā gadījuma sākumā uzturējās daudzi Sanktpēterburgas un Varšavas mākslas akadēmijas studenti. Muižas ipašnieks no pagājušā gadījuma sešdesmitajiem gadiem bija Krievijas inženieru korpusa ģenerālis, profesors Stanislav斯 Kērbedzs. Pēc viņa projektiem un viņa vadībā Krievijā tika uzbūvēti daudzi satiksmes objekti: tilts pār Nevu Pēterburgā, pār Vislu Varšavā, pār Daugavu Daugavpili.

Riebiņu muiža dzimusi un pirmos dzīves gadus aizvadījusi pirmā latgaliešu ar konservatorijas izglītību dziedātāja Helēna Kozlovska-Ersa, kuru dēvēja par Latgales lakstigalu.

Riebiņu muižas kopplatība bija 573 hektāri. Agrāreformas laikā tā tika sadalīta 66 vienībās: jaunsaimniecības, amatnieku gabalos un piegriezumos. Muižas centru pievienoja Silajānu pagasta pašvaldībai un pili ievietoja sešklasīgo pamatskolu.

1908. gadā prāvests Dominiks Andrekuss uzcela katoļu baznīcu. No 1928. gada līdz 1933. gadam par Riebiņu prāvestu strādāja vairāku garigu saturu grāmatu autors Antons Tumans, bet 1941. gadā — vēlakais biskups Valerians Zondaks.

Cara laikā celta pareizticīgo baznica, lai gan pašos Riebiņos pareizticīgi nebija, jo visi krievi tautības iedzīvotāji bija venticīnieki. 1930. gadā pareizticīgo baznīcas dārzā tika apglabāts I Saeimas deputāts Pēteris Koreckis.

1935. gadā Riebiņos dzīvoja 464 iedzīvotāji. 20,69 procenti no tiem bija latvieši, 7,54 procenti krievi, 68,32 procenti — ebreju. Pēc 1935. gada tautas, sējumu, mājlopū un pirmās tirdzniecības-rūpniecības skaitīšanas materiāliem ciemā bija 88 mājas (apdzīvotas vietas). Ciemā atradās vecākais policijas kārtīnieks, pasta kantoris, skola, katoļu un pareizticīgo baznīca, divas sinagogas, linu pieņemšanas punkts, ūdens pamatskola un ārsts.

Visa ciema dzīve pēdējos četrdesmit gadus saistīta ar Romualda Kavinska vārdu. Tie bija padomju augšupejas gadi. Agrofirma «Sarkanais Oktobris» pārtapa par «Turību». Un noturējās arī jaunajos saimniekošanas apstākļos. Un līdz ar to arī cieems.

Riebiņu pagasta valdes priekšsēdētāja Anna Daugavīanaga, runājot par pagasta sakoptību, nevarēja neminēt piedāļšanos konkursā «Sakoptākais Latvijas pagasts». Sakopti ir ne tikai pāju sabiedrības «Turība» lauki, bet arī zemnieku saimniecības. Un ne tikai spēcīgās Kārja Liepnīka, Voldemāra Adamoviča, Grandānu ģimenes saimniecība, bet turpat vairākas.

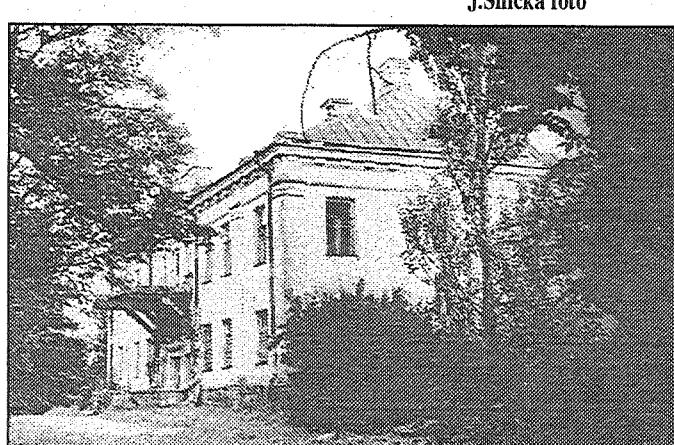
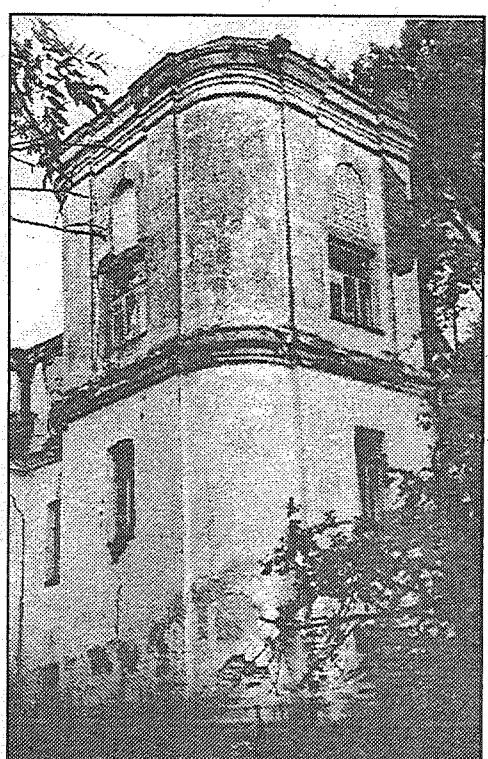
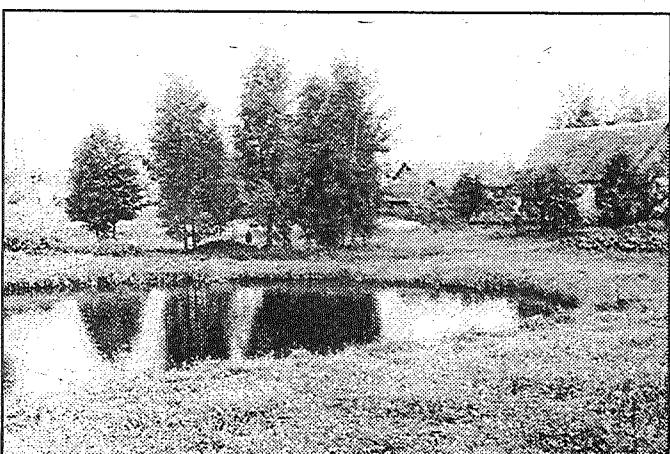
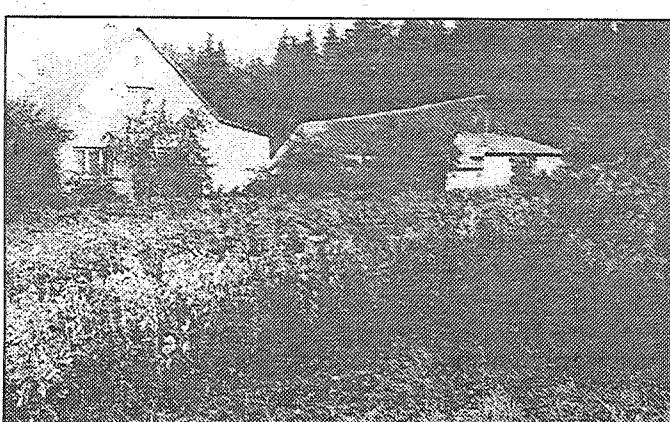
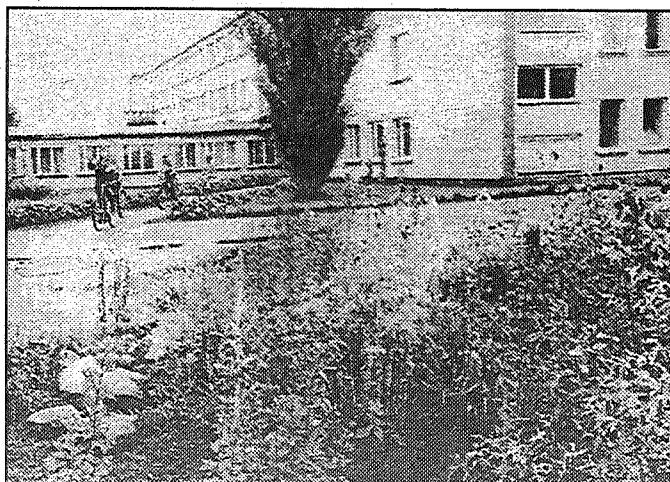
Sakops ir muižas parks. Ar saviem diķiem tas priece acis, bet preiļēšos pat viēs zināmu skaudību. Ja vien muižai atrastos īsti saimnieki, Riebiņi atkal varētu aicināt ciemos māksliniekus. Jau nākošajā gadā tūkstoši.

Bet Riebiņu «Jumaleņa» svētkus sagaida ar dziesmu.

Dūmovom, gōdavom,
Kas tur zīd kaļņēnā?
Usnis, nōtris, veibūtneitis,
Pārnejais dōbuleņš.
Nava lobu plōviejeņu,
Veči vīn sēteņā.
Aizaug myusu tāvu zeme,
Kur palyka orōjeņi?
Pilsātōs omotūs,
Tiergus plača kioskūs.

Kas tur šīuc, kas tur čeikst
Ar caurom postolom?
Tī bej myusu pogostveči,
Kam nabeja zobaceņu,
Bankā naudu īlykuši,
Poši bosi palykuši.

V.Romanovskis
J.Silicka foto

Par monopoldarbību un patērētāju interešu aizstāvību

1991. gadā Latvijā tika pieņemts likums «Par konkurenci un monopoldarbības ierobežošanu», bet 1992. gadā izveidota Monopoldarbības uzraudzības komiteja. Tās darbībā var iezīmēt trīs galvenos virzienus.

Pirmais — konkurences veicināšanas darbs, kas saistīts ar dažādu tiesisku aktu izvērtēšanu, lai nepieļautu, ka tajos tiek iekļautas konkurenci iero-bežojošas normas.

Otrais — uzņēmumu monopoldarbības uzraudzīšana, galvēno uzmanību pievēršot dabīgo monopolu rīcības analīzei. Dabīgais monopolis ir tās struktūras, kuru pamatpakalpojumi saistīti ar cauruļvadiem un cita veida tikliem — gāze, siltumapgāde, elektroapgāde. Šajās nozarēs grūti radīt konkurenci, tāpēc parasti savā uzraudzībā tās patur valsts.

Trešais — patērētāju izglītošana. Visi patērētāji ir tiesīgi saņemti informāciju par valstī izdotajiem normatīvajiem un juridiskajiem aktiem, kuri nosaka patērētāju tiesības un kas jāgarantē uzņēmējiem, apkalpojot pircējus.

Jau 1992. gadā tika pieņemts likums «Par patērētāju tiesību aizsardzību», taču diemžēl, tāpat kā daudzi citi mūsu valstī pieņemti likumi, efektīvi vēnedarbojas. Ko patērētājiem vajadzētu darīt, lai aizstāvētu savas tiesības? Šajā jomā būtu svārīgi izveidot patērētāju interešu aizsardzības klubus, kur pulcētos cilvēki, lai noskaidrotu, izanalizētu dažadas problēmas, meklētu to risinājumus, nepieciešamības gadījumos pieaicinātu eksperthus. Tādi klubi jau izveidoti Rīgā, Rēzeknē, Daugavpili. Par šāda kluba izveidi vajadzētu padomāt arī Preiļu rajona iedzīvotājiem.

1995. gada februāri ir uzsākusi darbu LR Monopoldarbības uzraudzības komitejas Latgales filiāle (Rēzeknē, Baznīcas ielā 19, tālruni 8-246-22971, 8-246-33549). Savas kompetences robežas sniedzam palidzību arī Preiļu rajona iedzīvotājiem.

A.Gricenko, S.Deksne,
LR Monopoldarbības uzraudzības komitejas
Latgales filiāles speciālistes

«Latvju zīngē» Rēzeknē

Šogad ap «Latvju zīngēs» rīkošanu Ligo vakārā tika sacelta visai neveselīga aizlāža, kas arī bija par iemeslu šī pasākuma galvenā organizatori — maestro Raimonda Paula — aizliegumam šo pasākumu translatētiešajā pārraide Latvijas TV un radio. Lai gan fragmentālus ieskaņus par to, kas tad isti notika nu jau kārtējā festivāla «Latvju zīngē» laikā, sniedza kanāls TV-3, tomēr ne visiem zīngū milotājiem bijis iespējams šīs pārraides noskatīties.

«Latvju zīngē» pirmoreiz notika Latgalē, Rēzeknē, un pretēji daudzu sākotnēji izteiktajām bažām par iespējamiem incidentiem pasākuma laikā, «Latvju zīngē» valdīja izteikti labesfigs noskaņojums un laika apstākļi — brīnišķīgi. Koncertu, kurā uzstājās ne tikai «Zīngē» dalībnieki, bet arī viesmākslinieki — Viktors Zemgals, Aija Kukule, Andris Danileko, Viktors Lapčenoks, Guntis Skrastiņš, Rūdolfs Plēpis un citi, — bet zīngētājus pavadīja Latvijas Radio džeza orķestrīs, kātienē vēroja vairāk nekā 10000 skatītāju.

Bes ieraksta šī gada «Latvju zīngē» būtu aizgājusi nebūtībā...

Visa pasākuma gaita tika fiksēta «Mikrofonā» skāpu ierakstu aparātūrā, un nu pie dziesmu miljēm nonākušas divas jaunas MicRec izdotas audiomaketas — «Latvju zīngē Rēzeknē» un «Latgaliešu zīngē». Tā kā ierakstītais muzikālais materiāls krieti pārsniedzis viegas audiomaketas ieraksta iespējas, tad nolemts, ka pirmajā no programmā «Latvju zīngē Rēzeknē» tiks iekļautas tās dziesmas, ko izpilda pasākuma viesi un daļa zīngētāju, tai skaitā arī latgaliešu zīngēs, bet otrajā programmā «Latgaliešu zīngē» dzirdamas tikai un vienīgi «Latvju zīngē '95» laikā skanējušās latgaliešu zīngēs. Speciālisti uzskata, ka koncertieraksts izdevies tiri labi, un, kas īpaši patīcis Raimonda Paula kungam, audiomaketas dzirdama «Zīngē» laikā valdošā publikas atmosfēra — starpsaucieni, aplausi utml.

Nākamgad zīngēsim pie jūras

Lai gan R.Pauls vairākkārt solījis «Latvju zīngē» nākamgad nerikot, tomēr pēc neoficiālām zīpmām maestro arī nākamgad uzņemēsiēs šāda pasākuma organizēšanu. Pie tam nākamo «Latvju zīngē» sarīkošanai tiekot meklēta vieta tiešā jūras tuvumā, tā lai no estrādes būtu redzama jūra. Arī dziesmu atlase dominēs jūrai veltītas dziesmas.

Interesanti sagādījies, ka «Mikrofonā» izdevīs vēl kādu programmu, kurā jau šobrid dominē dziesmas jūrai, jo kā paskaidroja MicRec izpildidirektors Uldis Duka — katram latviešiem jau kāds rads vai draugs dzīvo pie jūras.

Programmā «Jūras dziesmas» iekļautas vairākas pilnīgi jaunas, gan aizgājušo gadu populāras dziesmas — Noras Bumbieres pēdējais skāpu ieraksts — Noras Bumbieres un Ulda Leīkalna veltījums K.Valdemāram «Latvji, brauciet jūrā», Mikēļi Gruziša, kas parasti gan apdzied Aiviekstī, dziesma «Pie Dzintara jūras», A.Danileko, Ž.Siksna, A.Lihtenbergi un citi.

Patākam klausīšanos!

Rimants Liepiņš

Loppusc zemniekiem

Vai ir ekonomiski izdevīgi zemnieku saimniecībā izmantot algotu darbaspēku?

Izmantot algotu darbaspēku zemnieku saimniecībā ir nepieciešams tad, ja visus darbus nav iespējams izdarīt pašu ģimenes spēkiem. Tas parasti ir tad, ja saimniecībai ir lielas zemes platības un tā vēlas plašāk apmērā nodarboties ar augkopības un lopkopības preču produkcijas ražošanu.

Vajadzība pēc algota darba spēka izmantošanas var būt:

- sezonas rakstura (sezonas strādnieku vajadzība);
- pastāvīga (pastāvīgo — gada strādnieku vajadzība).

Sezonas strādnieki parasti ir nepieciešami atsevišķu darba procesu izpildei augkopībā — dārzenu rāvēšana, retināšana, dārzenu, augļu, ogu novākšana u.c.

Pastāvīgie strādnieki ir nepieciešami darbam lopkopībā, izņemot ganus, ja tādus izmanto.

Izmēdot jautājumu par algota darbaspēka izmantošanas vajadzību saimniecībā, jārēķina, vai tas ir ekonomiski izdevīgi.

Algota darbaspēka izmantošanas ekonomiskā izdevīguma noteikšanai, jāievēro šādi galvenie tā izmantošanas izdevīgumu noteicošie faktori saimniecībā:

1. Darba slodze (apjoms) un iespējamā produkcijas ieguve, ienākumi un peļņa, rēķinot uz vienu algotu strādnieku (gadā, mēnesi, dienā).

2. Vienam strādniekam izmaksājamās darba algas lielums, ieskaitot sociālo nodrošināšanu (gadā, mēnesi, dienā).

3. Pārējās izmaksas, kas saistītas ar algota darbaspēka izmantošanu (ēdināšana, komunālie pakalpojumi, transporta izdevumi u.c.).

Tātad, jāievērojot šos nosacījumus, darba algas liebums strādniekiem jānosaka, vadoties no darba slodzes (piemēram, lopkopībā — no apkopjamo dzīvnieku skaita, darba apstākļiem, darba dienas ilgumā, dzīvnieku produktivitātes), iegūtās produkcijas daudzuma un kvalitātes, naudas ienākumiem un iegūstamās peļņas no šīs produkcijas realizācijas, kā arī ciņiem ar darba izpildi saistītiem apstākļiem.

Jautājuma labākai izpratnei, aprēķināsim, piemēram, iespējamo darba algas līmeni pastāvīgiem strādniekiem piena lopkopībā.

PIEMERS. Zemnieku saimniecībā ir 20 slaucamas govīs ar vidējo izslaukumu 5000 kg no govs gadā, tauku saturu 4,2%, olbaltumvielu — virs 3%, darba apstākli — mehanizēta slaukšana un dzirdināšana, pienu dzesē. Govju ēdināšanai, slaukšanai un apkopšanai paredzēts algot 2 strādniekus. Kopējā piena

ieguge no 20 govīm — $5 \text{ t} \times 20 = 100 \text{ t}$, no tām iekšējam patēriņam paredzēts izmantot 5 t, bet pārējās 95 t fiziskā svarā vai 114 t ieskaitei svarā — pārējās augstākās kvalitātes šķirī par vidējo cenu Ls 90 tonnā.

Paredzamās piena ražošanas izmaksas bez darba algas ar pieskaitījumiem sociālai nodrošināšanai — Ls 39 t, kopā — 100 tonnām — Ls 3900. Kopējie ieņēmumi no piena pārdošanas ar cenu Ls 90 t paredzami Ls 90 x 114 t = Ls 10300.

Aaprēķināsim, kādu darba algu šajā zemnieku saimniecībā var maksāt pieņemtiem strādniekiem, lai šī algotā darbaspēka izmantošana saimniecībā būtu ekonomiski izdevīga. Tabulā aprēķināsim saimniecīski finansiālās darbības sagaidāmos rezultātus pie 4 darba algu līmeni variantiem — Ls 60, 80, 100 un 150 mēnesi bez pieskaitījumiem sociālajai nodrošināšanai:

Rādītāji	Mērviens	Darba algas varianti			
		1	2	3	4
Darba alga vidēji mēnesi vienam strādniekiem bez pieskaitījumiem	Ls	60	80	100	150
Sociālajai nodrošināšanai	Ls	2100	2900	3600	4900
Darba alga gada 2 strādniekiem, ieskaitot darba alga aizvietotājām atvainījuma laikā un pieskaitījumus	Ls	3900	3900	3900	3900
Sociālajai nodrošināšanai	Ls	6000	8800	7500	8800
Rāzīšanas izmaksas	Ls	35	43	48	56
Tai skaitā darba samaksas	%	10300	10300	10300	10300
Ieņēmumi no piena pārdošanas	Ls	4300	3500	2800	1500
Rentabilitāte	%	42	34	27	15

No aprēķiniem tabulā redzams, ka šajā saimniecībā, lai ievērotu paplašinātas atražošanas iespējas un nodrošinātu rentabilitātes līmeni virs 30%, algotiem strādniekiem var maksāt Ls 60-80 mēnesi, maksimāli pieļaujams Ls 100. Izdarot šos aprēķinus, jāievēro arī risika faktors — iespējamā.govju produktivitātes līmeni, piena ražošanas pašizmaksas un pārdošanas cenu un citu apstākļu izmaiņas iespējas.

Ja darba apstākli atlauj, augkopībā ekonomiski izdevīgāk ir izmantot sezonas strādniekus, samaksājot tiem nevis par nostrādāto laiku, bet gan par padarītā darba apjomu, ievērojot darba kvalitati un izpildes

termiņus. Piemēram, noteikt samaksu par biešu hektāra izravēšanu un izretināšanu vai par kartupeļu, ābolu, ogu tonnas salasišanu, ievērojot iespējamos naujas ienākumu un peļņas ieguvei no šīs produkcijas pārdošanas.

Izmantojot algotu darba spēku, jāievēro, ka tā izmantošanas ekonomisko izdevīgumu ievērojami ietekmē saimniecības nodrošinājums ar tehniku, darba mehanizācijas līmenis, augkopībā un lopkopībā. Pie augstāka mehanizācijas līmena augstākās būs arī strādnieku darba ražīguma līmenis. Lopkopībā viens cilvēks varēs apkopt lielāku mājdzīvnieku skaitu un tātad rāzot vairāk produkcijas un gala rezultātā dot saimniecībai lielākus naudas ienākumus un peļņu. Tāpat arī augkopībā viens cilvēks dienā vai sezonā varēs apkopt lielāku sējumu platību vai novākt lielāku rāzas daudzumu, kā rezultātā saimniecība iegūs lielāku labumu no viņa darba.

No vērtējot pieņemtā algotā darba spēka ekonomisko izdevīgumu, jāievēro arī darbā pieņemto strādnieku zināšanu līmenis, darba pieredze un viņu darba disciplīna, jo šie faktori var ievērojami ietekmē darba rezultātus.

Tāpat algota darbaspēka izmantošanas ekonomisko izdevīgumu ietekmē arī no saimniecības tieši neatkarīgi faktori, kā ražoto preču pārdošanas cenu līmenis. Protams, šajā ziņā veiksme vai neveiksme daudzējādā ziņā ir paša saimnieka rokas — tā prasme orientēties pašreizējos sarežģītajos tirgus apstākļos, rāzot vairāk pieprasītos un labāk apmaksātos produkcijas veidus un izmantojot izdevīgākās pārdošanas iespējas.

Kopumā varam secināt, ka pašreizējos apstākļos zemnieku saimniecībā izmantot algotu darbaspēku prasmīgam saimniekiem, pie augsta ražošanas intensifikācijas līmena ir ekonomiski izdevīgi. Par to liecina arī līdzīnējā daudzu saimniecību pieredze, kurās strādā algoti strādnieki.

Manuprāt, lai paaugstinātu algotu darba spēku izmantošanas ekonomisko izdevīgumu saimniecībā, bez iepriekš teiktā, nepieciešams ievērot arī pieņemtās algotā strādnieka intereses, lai tas strādātu ar prieku un ieinteresētibū darba rezultātos. Šajā nolūkā darba ligumus vajadzētu noslēgt uz abpusēji ekonomiski izdevīgiem noteikumiem, lai būtu apmierināts darba devējs un darba nēmējs.

Jānis Rumpāns,
Dr. ekon.

Rapša audzēšanas iespējas Latvijā

Pareiza rapša audzēšanas izvietojuma izvēle un optimāla sejumu koncentrācija zemnieku saimniecībā — svarīgs augstu un stabili ražu izaudzēšanas priekšnoteikums. Visu Latvijas zonu agroklimatiskie, temperatūras, mitrums un augsnēs apstākļi atbilst pašreizējai rapša šķirņu bioloģiskajām prasībām. Kā ziemas, tā vasaras rapsi var sekmīgi audzēt visā Latvijas teritorijā. Rapsi ellas spiestuves jau darbojas Liepājas, Ogres, Valmieras un citos rajonos, kur, noslēdzot liguņus, var pārējās izaudzētās sēklas.

Ziemas rapsi kā labs priekš-augs:

— agri atrīvo lauku, uzlabo augsnēs struktūru un tās fitosanitāro stāvokli;

— samazina tirumu nezāļai-nību;

— veicina organisko vielu uzkrāšanos augsnē un veicina sekōjošo laukaugu, sevišķi ziemāju rāzību.

Daudzgadīgie pētījumi pierāda, ka Latvijas apstākļos var iegūt 2-3 t/ha ziemas rapsa sēklu. Jāņem vērā, kā atsevišķos gados var būt pāriemēšanas risks. Ziemas rapsa potenciālo rāzību iegūsim, ja būs atbilstoša zemkopības kultūra un gan sejas, gan rāzas novākšanas laikā tiks pareizi ievērotas tehnoloģijas prasības.

pH 5,8-7,0.

Augstu ražu ieguvei:

— jāsēj augstas kvalitātes sēkla;

— pāriemēšanu būtiski ietekmē pareiza seja, tās kļūdas nav labojamas. Sēku iestrādā 2-3 cm dzīli, bet vieglās un sausās augsnēs — nedaudz dzījāk. Jāņem vērā, ka ziemas rapsa normālai attīstībai rudenī nepieciešams 60-80 dienas, tādējādā tas jaapsēj līdz 10-15. augustam;

— pareizas sējumu biezības nodrošināšanai jāsēj 6-8 kg/ha sēklu, lai rudenī būtu 80-100 augsnēs uz m². Izsējas normas jāpalielina sliktos augsnēs apstākļos un nokavējot sējas laikus. Par katru nokavētu nedēļu izsējas norma jāpalielina par vienu kg.

Ja rapša audzēšanu uzsāk un nav sēklas, tad par to var interesēties Latvijas Valsts Zemkopības zinātniskās pētniecības institūtā «Agrā Skrīveros, firmā «Canadian Agra» Dobelē, kā arī savā rajona lauksaimniecības departamentā vai konsultāciju birojā.

Par rapša audzēšanu un rāzām izlietotām zemnieku varu konsultēt pa telefoni 251-97532, personīgi Skrīveros vai rapša audzēšanas saimniecībās.

Lilija Borovko,
Dr. agr.

Zirņu izskatam un veselībai

Latvijā no seniēm laikiem pārtikā un lopbarībā ir iecienīti zirņi. Gan baltziedu lauka, gan pelēko sārtziedu zirņu audzēšana zemnieku saimniecībās sāk arīvienīgi izkliedējami un kvalitatīvi iecārāti, lai nekavētu rāzību.

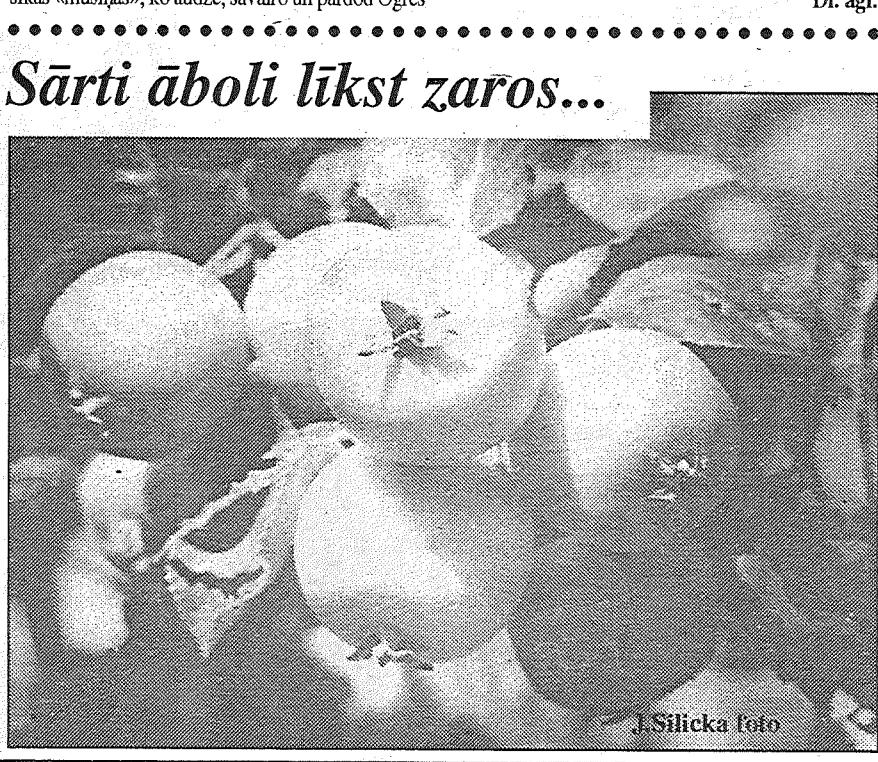
Augšās laikā zirņu sēklas bojā zirņu tārpī. Tārpī bojātie graudi nav atdalāmi no veselajiem, stiprāk bojātie skaldās kūlās laikā. Tārpī bojājumu novēršanai izmantojamas trihogrammas. Tās ir ļoti sīkās «mušīņas», ko audzē, savārī un pārdod Ogres

rajona Ogresgala pagastā paju sabiedrības «Kārlī» trihogrammu laboratorijā, telefons 250-35284.

Ejot pa zirņu lauku, vairākās vietās uz zirņu ziedēm izliet mušīņas. Tās izlido un «aplīpinā» visus zirņus ziedē. Labvēlīgos laikā apstākļos trihogrammas laukā iedzīvojas, uzbrūk zirņu tārpīem un tos iznīcina, pasargājot zirņu sēklas no tārpī bojājumiem.

Pircēji pārtikai pieprasīta labi maksā tikai par izskatīgiem, tārpī nebojātīiem zirņiem. Trihogrammu iegādei izdotā nauda labi atmaksājas ar izdevīgi pārdotiem pārtikas zirņiem.

Artūrs Antonijs,
Dr. agr.

J. Silicka foto

Sārti āboli līkst zaros...

Zīnas no policijas

Līvānu policijas iecirknis

3. jūlijā uzlauzts Līvānu patēriņš biedrības 39. veikals, kas atrodas Jersikas pagasta Upeniekos. Nozagti produkti, alkoholiskie dzērieni. Ierosināta kriminālieta, vainigie tiek meklēti.

4. jūlijā saņemts iesniegums no S., ka viņu 22. jūnijā pie bijušās glābšanas stacijas sakodis suns. Ieteikts griezties tiesā. Suna īpašniece jau ir segusi ārstēšanās izdevumus citam pirms kāda laika sakostam cilvēkam. No V. saņemts iesniegums, ka 3. jūlijā no viņai piederošas dārza mājiņas Meža ielā pazudušas dažādas mantas, mājiņai izdauzits stīks. Vainigā persona noskaidrota, ierosināta kriminālieta. No Rožupes pagasta saņemts ziņojums, ka savas mājas kurtuvē atrasts Viļa K. līķis, kurš izdarījis pašnāvību pakaroties.

5. jūlijā līvāni M. piekāvis bijušais vīrs. Iegūti viegli miesas bojāumi. Cietušajai ieteikts griezties tiesā. Saņemts materiāls no Jersikas mežsaimniecības, ka Jānis K. nelikumīgi izcirtis kokus. Lietā nosūtīta rajona prokuratūrai. Saņemts iesniegums no K., kurš, ierodoties lauku mājās Jersikas pagasta Madaliņās, konstatēja, ka no saimniecības ēkas pazudis elektriskais rokas zāģis un dažādas citas mantas. Vainigie noskaidroti. Izmeklējot šo lietu, atklājās, ka vainigo — vairāku Daugavpils iedzīvotāju — rēķinā ir arī Jersikas pagasta Lauras jūnijā notikušās mājdzīvnieku zādības.

9. jūlijā saņemts līvāni A. iesniegums, ka viņas māja 8. jūlijā iegājuši neatzīsti viršie, draudējuši nodedzināt māju, centušies pārmeklēt telpas. Galvenais vainigais — līvāni Pēteris M. par siko huliganismu saukts pie administratīvas atbildības. Saņemts iesniegums no Rožupes pagasta Jaunbirzāku iedzīvotāja J., kurš 8. jūlijā vakarā ierodoties mājas ieraudzīja mājā iekļuvušo Anatasiju G., kas tika pieķerta mantu zādība. Ierosināta kriminālieta.

10. jūlijā uz ceļa «Līvāni — Mežāni» atrasts Jāņa A. (1935.g.) līķis bez

vardarbības pazīmēm.

11. jūlijā pulksten 6.30 Daugavā netālu no Līvānu attīrišanas stacijas atrasts Valda A. līķis bez vardarbības pazīmēm. 7. jūlijā ar laivu viņš devies zvejet zivis.

13. jūlijā ap pulksten 6.00 pie bāra «Nataša» pazuda B. piederošs velosipēds «Tūrist». Vainigā persona tiek meklēta. Policija griezās K., kam no dzīvokļa 8. jūlijā bija pazudusi nauda un audio kasetes. Izrādījās, ka vainigie ir cietušā pazīmēs. Ierosināta kriminālieta. Rožupes pagastā no G. klēts pazuda velosipēds. Vainigais tiek meklēts.

14. jūlijā no S. automašīnas, kas bija atstāta pie mājas Rīgas ielā 43, pazuda mašīna, motocikla un paša vadītāja dokumenti. 35. zemessardzes bataljona Līvānu rotas zemessargi SIA «Līvānu būvmateriāli» teritorijā aizturēja Balvu rajona iedzīvotājus G. un P., kuri šeit zaga krāsainos metālus. Ierosināta kriminālieta.

15. jūlijā no līvāni V. kūts, kas atrodas Dzelzceļa ielā, pazudis sīvens. Vainigā personas tiek noskaidrotas. F. nakti uz Rīgas ielas piekāva Ivans S., kurš par siko huliganismu saukts pie administratīvas atbildības. No A. mājas pagraba Rīgas ielā 4a pazuda velosipēds «Desna» un pārtikas produkti. Vainigie tiek meklēti.

16. jūlijā policijā griezās R. no Jersikas pagasta. Necenzētiem vārdiem viņu bija apsaukājis Ainārs A., pie tam ar dūri iesitis pa seju citai sieviete. Par siko huliganismu Ainārs A. saņema 10 dienmuktis aresta.

17. jūlijā policijā griezās līvāni A., no kura mājas Rīgas ielā 45 nakti uz 16. jūliju aizdzīti diyi velosipēdi. Vainigie noskaidroti, tie izrādījās vietējie pusaudži. Ierosināta kriminālieta.

18. jūlijā saņemts iesniegums no K., kurš 17. jūlijā atklaja, ka uzlauzts pieleikamais Rīgas ielā 24., pazuduši pārtikas produkti un citas mantas. Vainigie tiek meklēti.

19. jūlijā saņemts V. iesniegums, ka no pagraba Rīgas ielā 65 aizdzīti sie-

viešu un pusaudžu velosipēdi, pazušas citas mantas. Vainigie tiek meklēti. Nozagts L. velosipēds, kurš atradās pie dārza, kamēr īpašnieks tajā strādāja. Velosipēds tika atrasts pamests Turku pagasta teritorijā.

20. jūlijā no L. pieleikamā Rīgas ielā 10a pazuda pārtikas produkti. Noskaidroti vainigie — pusaudži. Ierosināta kriminālieta.

21. jūlijā saņemts J. iesniegums, par to, ka Līvānu universālveikalā viņu apvainoja un uzbruka Tatjana G. Vainigā tiek sauktā pie atbildības par siko huliganismu.

22. jūlijā Rožupes pagasta Stikānos no S. mājas pazuda velosipēds. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. Vēlā vakarā uz Rīgas ielas pie kinoteātra «Atputa» nepazīstams virietis no Z. atnēma velosipedu. Vainigā persona noskaidrota, velosipēds atdots.

24. jūlijā sastādīts administratīvais protokols par to, ka Turku pagasta Stikāru iedzīvotājs Grigorijss G. nelikumīgi tirgojas ar alkoholiskajiem dzērieniem. Saņemts iesniegums no A., ka 21. jūlijā no viņas Šķūniša Upes ielā pazudis sievišķu velosipēds. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

25. jūlijā Rudzētu pagasta Stečos no Š. kūts pazudusi aita ar jēru. Notiek apstākļu noskaidrošana.

27. jūlijā saņemts iesniegums no Jersikas pagasta iedzīvotājas A., kuru nolamajis un piedraudējis ar fizisku izrēķināšanos šī paša pagasta iedzīvotājs Paulis N. Viņam izteikts oficiāls bridiņajums. No 1. mājas Zaļajā ielā pazudis velosipēds. Notiek apstākļu noskaidrošana.

Naktī uz 29. jūliju uzlauztais Līvānu patēriņš biedrības veikala «Vārpa» durvis. No S. piederošā žiguļa, kas atradās pie mājas Krustpils ielā 14, nozagts aizmugurējais ritenis. Tieki meklēti vainigie.

Aglonas policijas iecirknis

6. jūlijā saņemts iesniegums no Peleču pagasta Janovas iedzīvotāja L. par to, ka no elektropārvades stabiem nozagti elektības vadi, katrais 100 m garumā. Notiek izmeklēšana.

11. jūlijā Peleču pagastā izlauztais zemnieku saimniecības veikals «Parks», nozagtas preces 200 latu apmērā. Aizdomās turētie aizturēti. Notiek izmeklēšana.

14. jūlijā uzlauzta veikals, kas atrodas Rušonas pagasta Bašķos, bet 17. jūlijā uzlauzta veikals «Caunes» Aglonas pagastā, nozagti produkti. Policijai ir pamats uzskatīt, ka šis ielaušanās un veikala «Parks» apzagšanu izdarījuši vieni un tie paši noziedznieki.

15. jūlijā Aglonā bārā «Turība» saistīti vairāki administratīvie protokoli, jo šeit atklāta alkoholisko dzērienu pārdošana pēc pulksten 24.00, alkoholiskie dzērieni pārdoti nepilngadīgām personām, nav lietots kases aparāts, ar kases aparātu un naudu nikojušies trauku Mazgātāja.

22. jūlijā policijā griezies Aglonas pagasta Voguļu iedzīvotājs B., kurš 10. jūlijā konstatējis, ka no mājas pazuduši 300 lati. Ierosināta kriminālieta. Bet 24. jūlijā savās mājas atrasts viņa līķis bez vardarbības pazīmēm.

24. jūlijā savā dzīvoklī Aglonā, Broka ielā atrasts J. līķis, kurš izdarījis pašnāvību.

1. augustā Rušonas pagasta Zolvu iedzīvotājs V. griezies policijā ar iesniegumu par to, ka no mājas pazuduši 100 lati. Notiek izmeklēšana.

2. augustā no Preiļu ceļu departamenta saņemts materiāls par kādu Aglonas iedzīvotāju, kurš tehniskajā apskatā uzrādījis automašīnu bez virsbūves numura. Policija noskaidro lietu.

Kāda tu esi, «Katōlu Dzeive»?

Pirms vairāk kā 40 gadiem, būdam skolotājs dienas un vakara skolā, gatavojošs vēstures studijām, kuras bija atlinātās Latvijas un manas dzīmītās Latgales senatnes apskatam, gribēju koplināt izziņas materiālus par novada kultūrvēsturi, tās nacionālās pašapziņas atmodas laiku, par sabiedriskajiem strāvojumiem un personīgo devumu.

Vakarskolnieki, kas sen bija pārāguši skolas bērnu vecumu, tieši uzdeva jautājumus par latgaļu kultūras un sabiedriskās dzīves dižgarīem F.Kempu, F.Trasunu u.c. Diemžēl, nācas samierināties ar oficiālu tradicionālo Latgales vēstures tā laika vērtējumu, kurā baznīcas loma tika nonivēta un kultūrvēsturiskajos procesos noliegta. Nekādi mani interesējoši papildmateriāli vēstures izziņā tad nebija pieejami, kaut arī šodien var pasmaidīt par to naivumu, ar kādu es šos izziņas materiālus meklēju bibliotēkās un lasītavās.

Tagad, pēc tik daudziem gadiem, kad žurnālista gaitas izbraukāta gandrīz vai visa Latvija, parbūts citās zemēs, šis un tas redzēts, izvērtēts, salīdzināts, tikai tagad, kad jau esmu devies «pelniātā atpūtā», man kļūst pieejams kādreiz tik ļoti meklētais, kārtojis un interesējošais materiāls. To ie-

pazīstot, pārņem tāda kā mocošā, kā kauna izjūta, ka es, būdam latgalietis, tik maz esmu zinājis par savu dzimto novadu un staigājis kā aizsietām acīm. Nekur nespurski, daļa vinas tomēr jauzņemas arī pašam. Tāpēc tagad citīgi cenošs atgūt nokavēto.

Manās rokās ir neliels, vizuāli pievilkigs žurnāls «Katōlu Dzeive». Atšķiru to ar zināmu piesardzību, sak, vai tikai tur pārsātināti nedominēs reliģiski ortodokstā tematika. Jo vairāk žurnālu lapoju, jo interese pieaug. Lasu nozīmīgas publikācijas, kas paver ieskatu Latgales kultūrvēsturiskajās aprīsēs. Protams, netrūkst rakstu par Romas katoļu draudžu darbu.

Autoru sastāvā pazīstami vārdi:

professor P.Zeile, rakstnieks J.Klidzejs,

arhibiskaps J.Pujāts,

komponists R.Jermaks,

mākslas zinātnieks O.Spārlīts,

vēsturnieks G.Zakīs,

mākslinieks J.Igovens,

P.Gleizdāns u.c.

Ielūkosimies dažos šī gada numuros. Lūk, otrajā. Jāņa Broka rakstā «Religiskais moments latgaliešu literatūrā līdz 1944. gadam» lasām: «Muns ir jāvelas, lai Latgales autori nekad neaizmirstu, ka viņu pienākums ir Latgali tēlot tādu, kāda tā bijusi un ir.» (21. lpp.)

Šīni pašā nūnurā kā interesi pēsāstošās rakstus var minēt Latgales izdevniecības vadītāja J.Elkšņa publikāciju «Kas padomā Latgales novada izdevējiem», profesora P.Zeiles apskatu par Mākslas akadēmijas sadarbību ar Rēzeknes Mākslas koledžu. Mākslas magistrs P.Gleizdāns iepazīstina lasītāju ar iespējām un potenciāli, kas veidojas mākslinieka radošā dialogā ar datoru.

Šī gada trešajā numurā aizsākās profesora P.Zeiles raksts par līdz šim nezināmo, noklusēto Latgales rakstnieku, žurnālistu un politiķi Kazimīru Biupīki, kura literārajā pūrā ir romāni, stāsti, lugas.

Mēs pazīstam, mīlam un cieņām dzīvnieci Broņislavu Martuževu. «Katōlu Dzeives» 4. numurā rakstnieks Jānis Klidzejs no tālās Kalifornijas smiedz savu ie-

skatu dzīvnieces izlašē «Gaismas lāse». Savukārt mākslas zinātnieks O.Spārlīts runā par kultūras vērtību ietekmi Latgales laužu ikdienā, bet Balvu rajona Valsts kultūras inspektore Ruta Cibule informē lasītājus par konkursa «Latgaliešu tautas dziesmu apdarīšanu» norisi.

Žurnālā ir arī rubrika «Palīgs teātra mīlotājiem». Te publicētās ludzīnas var izmantot tiklab skolas, kā arī pagasta tautas namu te-

ātra mīlotāji.

Katrā žurnāla numurs ieinteresētā vairo ar pašu lasītāju vēstuļu publikācijām. Vēstuļu autoru loks ir plašs. Piemēram, pateicības vēstules žurnālam atsūtījis J.Ločko no Šaldus, bet Annas Muktupāvelas vēsture celojusi no Viskonsīnas štata ASV.

Ja kāds saglabājis sevī zināmājā pusgadsimtā iepotēto piesardzību pret reliģiju un garigumu, tad tādam potenciālam žurnāla lasītājam varu iebilst un uzsvērt, ka «Katōlu Dzeive», neskatoties uz pamatiem, ir izteikti literāri mākslinieks un kultūrvēsturisks izdevums. Tajā atrodami pat raksti par lauksimniecību un krustvārdi mīklas. Šīm izdevumiem būtu jāņem neizstrīkstoša vieta katrā Latgales skolas un pagasta bibliotēkā, lasītavā.

Zinu un ceru, ka tos dažus latus gādā var atlauties katrā pašvaldībā, arī pātī trucīgākā, lai ļaudis šo izdevumu varētu lasīt un no tā smelties un gūt vērtības, kuras, lai arī nav izskaitļojamas naudas izteiksmē, toties paplašina katrā lasītāja personības garīguma horizontu un pacēlīzīnas grīstus, lai niēs droši varam izslīties pilnā augumā, apjaust sava novada pašapziņu rosinošās vērtības.

Jānis Locāns

**Geomagnētiskās
dienas augustā
8., 9., 13., 20.,
28., 30.**

SIA «TAS-TAP» maina pret izremontētiem hidrosistēmas, elektroiekārtas un kombainu agregātus, veic degvielas sūkņu pārbaudi, remontu, regulēšanu. Pieņem pasūtījumus polu kartupeļu racēja Z609/3 rezerves daļu piegādei. Pārdomējās.

Adrese: Preilos, Pils ielā 14 («Lauteknikas» teritorija), tālruni 21552, 22293.

Latvijas pašvaldību darbinieku sacensību programma

Preiļos, 05.08.95.

Vienlaicīgi ar
sacensībām Preiļos notiek
arī konkursa «Sakoptākais
Latvijas pagasts» Latgales
novada noslēguma
pasākums.

- 7.30 — brokastis.
- 8.15 — pārstāvju sanāksme sporta klubā «Cerība».
- 8.30 — sacensību atklāšana. Dalībnieku pulcēšanās pie stadiona vārtiem.
- 9.00 — stafetes dalībnieku iepazīšanās ar stafetes posmiem.
- 9.10 — sporta stafete.
- 10.00-16.00 — basketbols (pēc grafika).
- 10.00-16.00 — volejbols (pēc grafika).
- 10.00-16.00 — šautriņu mešana.
- 10.00-13.00 — lēkšana ar lecamauklu.
- 13.00-14.00 — pusdienas (komandu dzīvošanas vietās).
- 14.00-16.00 — svaru bumbas celšana.
- 14.00-16.00 — basketbola soda metieni (sievietēm).
- 14.00-16.00 — priekšsēdētāju sacensības «Skaitļu loto».
- 16.00 — jautrās stafetes dalībnieku iepazīstināšana ar stafetes posmiem.
- 16.10 — jautrā stafete.
- 17.00 — individuālās priekšsēdētāju jautrās sacensības (rezultāti netiek iekļauti kopvērtējuma tabulā).
- 18.00-19.30 — konkursa «Sakoptākais Latvijas pagasts» Latgales novada uzvarētāju apbalvošana.
- 21.00 — vakariņas. Sacensību uzvarētāju apbalvošana. Balle Preiļu pagasta KN.

Stadionā sacensību dalībniekus uzjautrinās Preiļu rajona bērnu ansamblji «Ceiruleits» un «Fleidermausi», Riebiņu folkloras kopa «Jumaleņa», grupas «Nakts», «Klaidoņi», J.Zieds-Ziediņš.

Veiksmīgus startus un patikamu atpūtu Preiļos!

Šodien — sporta kluba «Cerība» stadionā

Šodien sporta kluba «Cerība» stadionā notiek republikas rajonu pašvaldību spartakiāde. Sacensībās nepiedalās tikai divi — Ogres un Balvu rajoni. Aptuvenais dalībnieku skaits — 400. Paredzams, ka sacensībās piedalīsies arī Jelgavas un Rēzeknes pilsētu, kā arī, iespējams, citas komandas.

Sacensību dalībniekiem paredzēta plaša sporta, kultūras un atpūtas programma.

Preiļu rajona pašvaldības komandas sastāvs:

Basketbolu spēlē J.Eglitis, U.Eglitis, V.Volonts, A.Zagorskis, A.Poplavskis un I.Meluškāns. **Volejbola komandā** — R.Šmukste, E.Vaivods, G.Bruvers. **Ar lecamauklu sporto** M.Grīlis, L.Kivleniece.

Rajona padomes priekšsēdētājs I.Meluškāns piedalās priekšsēdētāju sacensībās (skaitļu loto) un priekšsēdētāju jautrājā stafetē.

A.Iljina

Pašvaldību darbinieki nodokļu maksātāju naudu netēre

Sakarā ar šodien Preiļos notiekošo Latvijas pašvaldību darbinieku spartakiādi pēdējās dienās ir dzirdētas baumas, ka laikā, kad nepietiek naudas medicīnai, izglītībai, kultūrai, sociālajai aprūpei, kad budžetos ir milzīgi robi un, kā dažām liekas, pat visa mūsu valsts iet uz grunts, ierēdņi izdomājuši pasportot un, tā teikt, arī mazliet padzirot uz tautas vispārējās nabadzības fona. Bet kā ir īstenībā?

Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs

Ilmārs Meluškāns «Novadniekiem» pastāstija, ka pašvaldību darbinieki, sākot no minēto spartakiādi, no budžeta, tas ir — nodokļu maksātāju naudas, neiztērēs nevienu santīmu. Jebkurš, kas par to šaubas, var ienākt rajona padomē iepazīties ar dokumentiem un pats par to pārliecināties. Spartakiāde tiek finansēta ar dalības maksām, ko iemaksā katrs tās dalīnieks.

V.Krauja

• Vēstule «Novadniekiem» Bērnišķīgā krēsliņa slimība jeb Lielā cilvēka sindroms

Māte uzceļ bērnu uz krēsliņa un smaidot saka: «Redzi, cik tu esi liels!» «Liels, liels!» sajūsmā sauc bērns un ceniņas vēl pacelties pirkstgalos, pastiept rokas vīrs galvas.

Žēl, bet prieki ir īsi. Māte noceļ bērnu zemē. Sejīņa satumst, — viņš atkal ir mazs. Tikai nedaudzi savā mūžā kļūst īsti pieauguši. Kaut kas bērnišķis cilvēkos saglabājās ilgi. Dažreiz tas nāk par labu. Māksliniekiem, dzejniekiem nepieciešama bērnu spilgtā, svāgā pasaules redzējuma aina, mūžigais izbrīns par to. Bet politiķiem?

Cilvēks bija kā cilvēks. Bet tad noņāca kādā amatā — tika ievēlēts vai iecelts. Uzceļts uz KRĒSLA, pēkšņi kļuva liels. Lielāks par citiem. Pats sāka bērnišķi ticēt, ka viņš PATIEŠĀM ir liels. Tādu pārliecību vēl vairāk pastiprina iespējas, kuras dod krēsls, vara. «Es esmu liels, bet jūs — mazie cilvēki!»

Glaimotāji un pielidēji kvēpina hipnotiskus dūmus. Galva turpina reibt. Tepat tuvumā ir arī naudas lāde. Cik patikami tajā iebāzt rokas — tā līdz elkoņiem! Un nost ar to balsi, kas brīdina no apziņas dzīlumiem: «Tā nav tava nauda! Būs jāatdod. Un jāatbild!»

Bet ja nu nav ne jāatdod, ne jāatbild? Jo ilgāk kāds krēsliņa sēž, jo smagāka kļūst viņa slimība. Pavismā bīstams simptoms, kas jau liecina par tuvu morālo nāvi, ir mānījai līdzīgā doma: «Es esmu neaizvietojams! Nav neviens, kas varētu būt manā vietā! Nav neviens labāka, gudrāka!»

Viens otrs tomēr nav galīgi apdullis un saprot — tas ir tikai KRESLS, kas mani pacēlis pāri citiem. Es pats bez krēsla neesmu nekas. Mani nocels ze-

mē, un es atkal būšu mazs, vēl mazāks kā daudzi citi. Tie, kas ar asarām acis zvērē mūžīgu milesību, rit uz ielas ne-pazīs. Kosmiskās tālēs pazudīs pilnā si-le. Tādēļ jānoturas, jānoturas par katru cenu!

Un tāds gatavs uz visu: melot, nodot, pārdot dvēseli pašam velnam, vienalga — mēlnam, brūnam vai sarkanam, tikai palikt, palikt ilgāk KRĒSLĀ!

Sis slimības digļi izplata savas indes apkārt, un saindējas, kļūst slimā arī sabiedrība. Sāk ticēt, ka tie tur augšā ir tie labākie, gudrākie, spējīgākie, jo viņi taču ir augšā — krēslos, posteņos, parlamentos, ministrijās. Tātad viņiem tur jāpaliek. Un neaptver, ka viņa pati — tauta, sabiedrība — ir māte, kas šos draiskulos pacēlus, ievēlējusi, lāvusi ierāpītes krēsliņos. Bet viņi saka — tu, māt, esī mazais cilvēks, bet es esmu liels. Tava daļa — kļusēt un paklausīt.

Pret infekcijas slimībām derot saule un svāigs gaiss. Tā ārsti saka. Tātad, gaisma — atklātība — lai ielūkojas visos kaktos, lai cik augstu tie atrastos. Un jāizsēdīna, jānoceļ zemē tie, kas par ilgu aizsēdējusies un smagi sasirguši. Jāatver durvis un jāizvēdina viņu piedvakotās zāles un kabineti. To varam izdarīt tikai mēs. Varām turpmāk necelt krēsliņos tos, kam galvas švākas un no augstuma ātri reibst. Slimības pazīmes izpaužas agri, dažreiz jau pirms iecelšanas vai ievēlēšanas. Kāds neuzmanīgs vārdiņš, kāds nekontrolēts pārākuma smīns... Kāds «nieks» pie pirkstiem jau pielipis... Un kurlums pret citu domām jau manāms...

Ir labi jāieskatās. Būsim acīgi! Saei-mas vēlēšanas tūlit būs kļāt...

Helma Hansone
Daugavpils rajons

Vai zvaigznes radās pirms galaktikā?

Zinātnieku grupa izmantoja 10-m Keka teleskopu, kurš atrodas Maunakea kalnā Havaju salās. Līdzīgi kā kokus izgāismo tāls prožektors, kas atrodas aiz tiem, miglāji atklāj savu eksistenci, absorbējot tālu spīdekļu (kvazāru) gaismu, kuri atrodas aiz šiem miglājiem. Tāpēc analizējot zvaigznes spektrālo sastāvu, iespējams noteikt šo gāzes veidojumu kārtīko sastāvu. Astronomi aprēķināja, ka miglājos katrs miljonais atoms ir oglekļa atoms. Tas ir apmēram 1/100 no oglekļa daudzuma Saules apkārtnē.

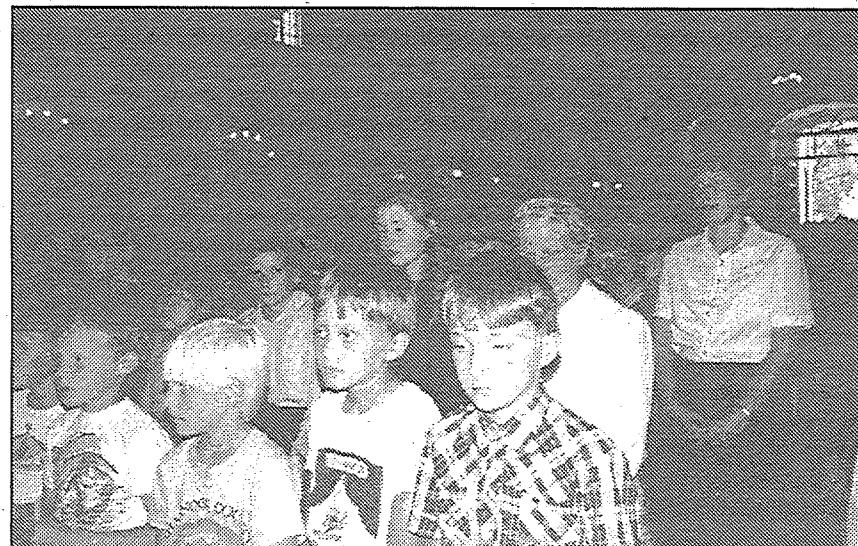
Kā zvaigznes varēja rasties pirms galaktikā? Astronomi no Prinstonas universitātes uzskata, ka apmēram 300 tūkstošus gadus pēc Lielā Sprādzienu Visums bija pietiekami atdzīsis, lai joni un elektroni apvienotos atomos, laujot materijai un starojumam iet atšķirīgus ceļus. Tas ļāva gāzei gravitācijas ietekmē «čupoties» un radās daudz mazu (protams, kosmiskajos mērogos) sabiezīnājumu, no kuriem vēlāk veidojās zvaigzņu lieluma objekti. Liela, galaktiku izmēra, sabiezīnājuma veidošanās ir ilgāks un mazvarbūtīgāks notikums. Kad masīvās no šīs pirmās paaudzes zvaigzniem beidza savu dzīvi supernovu eksplozijās, tās bagātināja kosmisko telpu ar oglekļu un citiem smagākiem elementiem, kuri radās zvaigznes dzīves laikā tās iekšienē. Bez tam šīs pirmās paaudzes zvaigznes «uzkarsēja» apkārtējo telpu, kavējot līdzīga izmēra sabiezīnājumu rašanos savā apkārtē. Tomēr lielāko sabiezīnājumu gravitācijas spēks bija pietiekīgs, lai tie turpinātu saspiešties un izveidotu galaktikas. Tādā veidā, pirmās paaudzes zvaigznes pārveidoja starpgalaktisko gāzi, palīdzot radīt apstākļus, kādi nepieciešami galaktiku dzīmšanai.

Laimonis Zāčs,
Dr. phys.

Salidojumā Krāslavā

Trīsdesmit pieci Preiļu un Rušonas draudzes Rožukroņa pulciņa biedri piedalījās salidojuma Krāslavā.

Šogad aprit 240 gadi, kopš Krāslavas grāfs Konstantīns Ludvigs Plāters sāka celt tagadējo mūra baznīcu Krāslavā. Šis dievnamams tika būvēts kā Inflantijas biskapa katedrāle. Cetlne ir izveidota ļoti proporcionāli un harmoniski. Poļu mākslinieka Jāņa Mateiko vadībā tapusī lielā altārglezna. Tā ir 7 metri augsta un 3 m plata. Tajā attēlots brīdis, kad Svētās Ludvigs dodas krustakarā un saņem biskapa svētību. Krāslavas grāfu dzimta izlūdzās pāvesta Pija VI atļauju no Svētā Laurentija katakomām Romā izņemt svētā mocekļa Donata mīstīgās atliekas un 1778. gadā pārvēst uz Krāslavu. Ar Svētā Donata reliktiju ievietošanu šim nolūkam celtā kapellā, uz Krāslavu sāka plūst daudz

svētceļnieku.

To visu bērni uzzināja braucienā laikā no Antonīnas Gribuškas stāstījuma. «Tēvs mūsu... Esi sveicināta Marija. Es ticu» un citi pātāri un garīgās dziesmas piepildīja autobusa salonu.

Svēto misi celebreja Krāslavas dekāns Jāzeps Lapkovskis un Andris Solims, kas četrus gadus studēja Romā, iegūstot licenciāta grādu liturģijā.

Rožukroņa pulciņa dalībnieki tikās ar saviem vienaudžiem no Rīgas, Krāslavas un Daugavpils. Turpat četri simti jauno katoļu pulcejās vienkopus šajā salidojumā.

Par mūsējo līdzdalību šajā salidojumā gādāja Anna Vilcāne.

V.Romanovskis
Attēlā: Dievkalpojuma laikā Krāslavas baznīcā.

S.Prikules foto

Televīzijas programma

Sestdiena, 5. augusts

LATVIJAS TV I

9.05 Mult. filma. 9.30 No TV videofondiem. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Pasauļa mode. 10.45 Muzikāls rīts bērniem. 11.05 Milestība sāp. 9. sērija. 11.55 Globuss. 12.25 Skolēnu dziesmotā vasara. 18.00 Ziņas. 18.10 Milestība sāp. 10. sērija. 19.00 Mirklis. 19.10 Bērniem. 19.25 Dok. filma. 19.35 Vernisāža. 19.55 Kirurgi. 2. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Labvakar! piedāvā... Tādi esam. Vakara intervija. 22.25 Maģijas mirkji. Jorkširas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.04-11.00 Picca TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristīgā programma. 18.00 Tāda ir dzīve. 18.30 Lielbritānija. 19.00 Dziesma vasaras garumā. LTS. 19.30 Paradizes plūdmale. 61. sērija. 19.55 Tikšanās. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.15 Latloto. 22.25 E iela. 279. un 280. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 67. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Lego. 8.50 Filma bērniem. 9.25 Rita pasts. 10.00 Padomi kulinārijā. 10.15 Veselība. 10.50 Province. 11.20 Dialogs. 11.40 Lielā rūda. Mākslas filma. 13.25 Spogulis. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielās sacensības. 14.50 Zelta kadrī. 15.35 Dzīvnieku pasaulē. 16.15 Spēle Riskē un uzvar! 17.00 Laiks. 17.25 Šeit tek upe. ASV melodrāma. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Laiks. 20.55 Quo vadis? Itālijas seriāla 5. sērija. 21.55 Smieklu panorāma. 22.45 Pirms jūn pēc... 23.40 Ziņas.

Svētdiena, 6. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.20 No TV videofondiem. 9.35 Bezrūpīgā svētdiena. 9.55 Noslēpumainais viesis. 10.40 Treiņdeviņi ziedi. 11.10 Milestība sāp. 10. sērija. 12.00 Svētdienas klinķeris. 12.30 Stokholmas Karaliskās operas mākslinieku koncerts. 13.20 Skolēnu dziesmotā vasara. 17.00 Dok. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Dok. filma. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - puikām un meitenēm. 19.35 Dziesma manai paaudzei. 19.55 Flinstoni. 69. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kino augustā. 21.30 Mikrofona televīzijas vakars. 23.00 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 12.00 Dievkalpojums. 16.15 Pasauļa meistarsacīkstes vieglatlētikā. 17.15 No cikla Kalns. 17.45 Taisnīgi un netaisnīgi. 18.15 Olūti. LTS. 18.45 Paradizes plūdmale. 62. sērija.

19.10 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 20.00 Kinotornis. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.20 Katedrāļu laiks. 23.10 NTV-5. 0.10 Prizma Prim.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Rita agrumā. 8.50 Mult. filma. 9.10 Kamēr visi ir mājās... 9.40 Rita zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai! 11.00 Vispasaules ģeogrāfija. 11.45 Visa Krievija. 12.15 Varaviksne. 12.45 Šajās dienās pirms 50 gadiem. 13.00 Zem pī zīmes. 13.40 Mult. filma. 14.00 Ziņas. 14.20 Sapņu stacija. 15.10 Ceļotāju klubs. 16.00 Logs uz Eiropu. 16.35 Mult. filma. 17.00 Laiks. 17.20 Teātris + TV. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Elki, elki... G.Ots. 19.10 Tālā zvaigzne. ASV trilleris. 21.00 Svētdiena. 21.55 Quo vadis? 6. sērija. 23.05 Milestība no pirmā acu skatienu. 23.40 Ziņas.

Pirmdiena, 7. augusts

LATVIJAS TV I

18.00 Ziņas. 18.10 Karaliene Bona. 6. sērija. 19.10 Bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Jauna biju, bet jau gudra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Zeme un asinis. 4. sērija. 22.10 Zimes. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Mirklis.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.00 Prizma Prim. 17.20 Hameleonus rotājas. 91. sērija. 17.45 Jautājums pēc būtības. 18.00 LTS ziņas. 18.20 Kinokoncerts. 18.30 Konkurence. 19.00 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 281. un 282. sērija. 23.15 Paradizes plūdmale. 62. un 63. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meitene. 9.10 Brīnumu lauks. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 V.Poznera programma Mēs. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Laiks. 20.55 Tikšanās ar A.Solžeņicīnu. 21.10 Blondīne aiz stūra. Kinokomēdija. 22.40 Nedēļas sporta apskats. 23.15 Preses klubs. 0.10 Ziņas.

Otrdiena, 8. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Zeme un asinis. 4. sērija. 9.50 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.10 Rīt, parīt, aizparīt... 10.15 Zimes. 18.00 Ziņas. 18.10 Mākslinieka dzīve. Koncerts. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Bērniem. 19.30 Skats no malas. 19.55 Kirurgi. 3. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Pelēkie valji savvaļa. 2. daļa. 21.40 L.Stumbre. Lai tev labi klājas! 11. sērija. 22.20 Opermūzikas svētki Siguldā. 23.00 Nakts

ziņas. 23.05 Opermūzikas svētki Siguldā. Turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 16.45 IK Baltica. 17.05 TV veikals. 17.35 Hameleonus rotājas. 92. sērija. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 LTS ziņas. 18.45 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 20.45 Kurzemes TV. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 68. sērija. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meitene. 9.10 Cilvēks un likums. 9.35 Reliģisks raidījums. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Tēma. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Laiks. 20.55 No pirmavotiemi. 21.05 Vārtsargs. Mākslas filma. 22.50 Kabarejs Visas zvaigznes. 23.15 Ziņas.

Trešdiena, 9. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Kirurgi. 2. sērija. 9.25 Dok. filma. 10.15 Mans būs mans. 10.25 Rīt, parīt, aizparīt... 10.30 Zemnieku spēle Daudeiros. 10.50 Dziesma manai paaudzei. 18.00 Ziņas. 18.10 Bērniem. 18.25 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 19.55 Flinstoni. 70. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 21.45 Nedēļas vidū. 22.00 Krustpunktī. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 No TV videofondiem.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 10.00 IK Baltica. 17.30 Prizma Prim. 18.00 Sacensības plūdmales volejbolā. 18.20 Šaoliņas klosteris. 18.45 Mult. filma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Hameleonus rotājas. 93. sērija. 19.45 Dzīvite, dzīvite... 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Hameleonus rotājas. 94., 95. un 96. sērija. 23.30 Šokējošais šovs.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meitene. 9.10 Dzīvnieku pasaulē. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmini melodiju! 19.00 Dziesma. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Laiks. 20.55 Brauciens vasarā pie jūras. Mākslas filma. 22.30 Bez apstājās. 23.00 Ziņas.

Ceturtdiena, 10. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Kirurgi. 3. sērija. 9.25 Nedēļas vidū. 9.40 Bezrūpīgā svētdiena. 10.00 Tā esot bijis, tā varētu būt... 10.15 Ar dziesmu par dzīvi. 18.00 Ziņas. 18.10 Aktieri svešumā. 19.00 E.Dārziņš. Melanho-

liskais valsīs. 19.10 Bērniem. 19.25 Lielbritānija. Dok. filma. 7. sērija. 19.55 Organizācijas Glābiet bērnus! un Latvijas TV veidots raidījums. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 90-tie. 22.05 Kriminālieta diviem. 9. sērija. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 Kriminālieta diviem. Turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 15.55 IK Baltica. 16.15 Noziegumam pa pēdām. 69. sērija. 17.00 Saeimas frakciju viedokli. 17.45 LTS ziņas. 18.05 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 19.40 TV veikals. 20.15 Pasauļes meistarsacīkstes vieglatlētikā. 20.50 Savoja un Alpi. 1. raidījums. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Lielā zīvs apēda mazo zīvi. 22.45 Cirka zvēri. 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas. 8.20 Tropu meitene. 9.10 Ceļotāju klubs. 17.00 Laiks. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Loto spēle Miljons. 19.05 Šodien esmu kopā ar jūms, čīgāni... E.Rjazanova autorprogramma. 19.45 Labu nakti, mazuli! 20.00 Laiks. 20.55 Maskava. Kremlis. 21.15 Pārmijnieks. Niderlandes mākslas filma. 23.05 Džeza pasaule. 23.30 Ziņas.

Piektdiena, 11. augusts

LATVIJAS TV I

9.00 Kriminālieta diviem. 9. sērija. 10.00 Vizite. 10.20 90-tie. 18.00 Ziņas. 18.15 Milestība sāp. 11. sērija. 19.10 Bērniem. 19.25 Pasauļa mode. 19.50 Globuss. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Kas ir šis virs? TV režisoram G.Nagainim - 50. 21.45 V.Šekspīrs. Sapnis vasaras nakti. Liepājas teātra izrāde. 23.00 Nakts ziņas. 23.05 V.Šekspīrs. Sapnis vasaras nakti. Izrādes turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

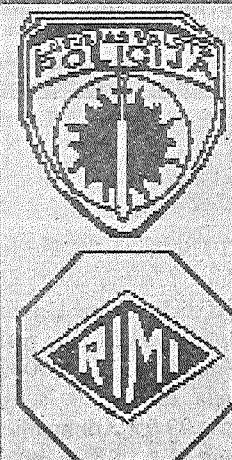

Rēzeknes naftas bāzē
piedāvā vairumā
dīzeldegvielu,
benzinu A 95, A 76.
Piegāde, garantija.
Tālr. 246-35836.

Veikals «Salanga»
(īeeja caur viesnīcu) plašā
izvēlē piedāvā preces skolēniem.

**Līvānu pilsētas dome iepērk
malku** jebkuros daudzumos
par tirgus cenām piegādei
maznodrošinātajiem
iedzivotājiem.

Tālr. 41564, 43623.

Apvienības «Apsardze» Preiļu nodaļa

♦ veic objektu un dzīvokļu aprikošanu ar apsardzes, ugunsbūstamības un trauksmes signalizācijas visjauņākā veida ierīcēm, uzstāda signalizācijas ierīču autonomo barošanas sistēmu, kas nodrošina signalizācijas ierīču nepārtraukto darbību jebkuros apstākļos;
♦ veic objektu un dzīvokļu apsardzi, izmantojot ASV kompānijas «RIMI Baltic Security center» radio pulsi (Preiļu pilsētā un 2-5 km apkārtne), kā arī telefoni sakaru pulsi (Preiļu un Līvānu pilsētā). Izmantojot radio pulsti, nav nepieciešama objekta telefonācija;
♦ veic citu darbību, kas saistita ar materiālo vērtību vienreizejū apsargāšanu, un cits apsargāšanas veidus, saskaņojot ar klientu.

Adrese: Preiļos, Talsu ielā 2,
telefoni 21482, 21983.

SIA «Internacionālie vīni» (bij. Bauskas SKF)

no 1995. g. 5. augusta sāk iepirkīt neierobežotā
daudzumā ābolus rūpnieciskai pārstrādei.
Cenas: nepārgatavojušies vasaras āboli — 2,2 sant./kg;
rudens un ziemas āboli — 2,5 sant./kg.

Ir cenas koeficienti atkarībā no piegādes attāluma. Samaksas tūlītēja.
Lūdzam pieteikties cilvēkus, kuri spētu organizēt āboli iepirkšanu uz vietas.

Kontakttāluņi Bauskā 8-239-23868, 26543.

Privatizācijas agentūra

PRIVATIZĀCIJAS AGENTŪRAS VALDE 27.07.95.
IR APSTIPRINĀJUSI PRIVATIZEJAMĀ VALSTS UZŅEMUMĀ
"LATGALES KURINĀMAIS" PRIVATIZĀCIJAS NOTEIKUMUS.

Privatizējamā objekta juridiskā adrese:

Dzelzceļu iela 9a, Daugavpils, LV - 5430.

Objekts tiek privatizēts, sadalot to piecos objektos.
Katram objektam privatizācijas noteikumi ir apstiprināti atsevišķi.

Objekts	Adresse	Objekta nosacītā cena(Ls)	Maksāšanas līdzekļu proporcijas
Objekts Nr.1	Dzelzceļu iela 9a, Daugavpils, LV - 5430	1	Lati - 100%
Objekts Nr.2	Atbrīvošanas aleja 169a, Rezekne, LV - 4600	15000	Lati - 20% Sertifikāti - 80%
Objekts Nr.3	Brīvības iela 61a, Preiļi, LV - 5300	25000	Lati - 20% Sertifikāti - 80%
Objekts Nr.4	Ūdrīšu pagasts, Krāslavas rajons, LV - 5600	20000	Lati - 20% Sertifikāti - 80%
Objekts Nr.5	Raiņa iela 64, Ludza, LV - 5700	15000	Lati - 20% Sertifikāti - 80%

Privatizācijas subjekti var iepazīties ar šī objekta privatizācijas noteikumiem un tris nedēļu laikā no publikācijas brīža oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis" iesniegt apliecinājumu, ka vēlas privatizēt objektu saskaņā ar apstiprinātajiem privatizācijas noteikumiem.

Ar objekta privatizācijas noteikumiem var iepazīties
Privatizācijas agentūrā Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, 2.stāvā,
darbdienās no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 13.00 līdz 16.00.
Tālr. 331926.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

● Sestdiena, 1995. gada 5. augusts

● Pārdod

M-2140, 1982.g., cena pēc vienošanās. Zvanit 44781
pēc 18:

Audi-100, 1980.g. Tel. 21174;

VAZ-21013, 1985.g., krāsota 1995.g., signalizācija,
magnetola, ļoti labā tehniskā stāvokli. Tel. 21442;

T-40 un UAZ-469. Tālr. 8-256-57278;

VAZ-21063. Tālr. 15395;

Ford Sierra, 1983.g.: 23. Tel. 37558;

Audi-80, 1979.g., par \$ 1500, IŽ-KOMBI, 1987.g., par
Ls 200, Ford Escort Combi, 1983.g., par \$ 1750. Tel.
24643;

Audi-100, 1983.g. Tālr. 41344;

VW Golf, dizelis, 5 durvis, labā kārtībā. Tālr. 22915;

Opel Rekord 2.0 S, 1984.g., 2700 \$. Tālr. 55683;

māju Līvānos ar lielu augļu dārzu vai maina pret māju
Jelgava. Interesēties no 5. līdz 15. augustam Līvānos,
Rīgas ielā 246 vai pa tālr. Jelgavā 8-230-26141;

pusmāju Līvānos. Zvanit katru dienu 8-248-71157;

steidzīgi māju Preiļos, Tirdzniecības ielā 1, par Ls
2000. Tālr. 23577;

māju Līvānos. Tālr. 43354;

Līvānu tipa māju. Tel. 50419;

jaujau 2 stāvu dzīvojamā māju ar saimniecības ēkām
un mājlopiem 8 km no Preiļiem, ir 13 ha meža un 7 ha
zemes, vai maina pret māju Preiļos. Tel. 24449, 39586;

Madonas rajona Barkavas pagasta z/s «Mālnieki»

«Haiseks brūnais» šķirmes 3 mēnesus vecus dejējistu
cālus. Tel. 8-248-36754 no 6 līdz 9 un pēc 18. Ir iespēja
maiņa piegāde;

pirts materiālus. Tel. 23300;

zemēnu stādus. Tālr. 46749;

pirmpieni Rušonas pag. Ludvigovā. Lūriņa;

govi. Tālr. 58674;

grūsnu teli. Tel. 24643;

šķīvju ečēšas LDG-5 par Ls 45, T-74 bremžu lentas un
gultnas par Ls 20, kombaina «Niva» starteri. Tel. 57619;

nēbelētu 3. istabu dzīvokli (73 kv.m) Riebiņos, ir
kamīns, plīts, jauns «Titāns» ar malkas apkuri. Izziņas pa
tālruni 10532;

ledusskapis, saldētavas «Snaige». Piegāde, garantija.
Tel. 21268.

● Pērk

MTZ-50 kabīni. Zvanit 39549 pēc 19;

govi. Tālr. 24316;

lietotus elektrodzinējus. Zvanit 43110, 44761 no 20

līdz 21;

cūkgāju un sīvenmāsu gāju. Tel. 23300;

cūkgāju 1 Ls/kg. Tel. 55737;

ZAZ. Zvanit 22002 no 9 līdz 18.

● Maina

2 istabu dzīvokli (48,5 kv.m, siera rūpnicas rajonā) pret
maizīku 2 istabu dzīvokli, var būt bez ērtibām. Tel. 21261.

● Dažādi

Pārdod automāšu Opel Ascona, Opel Rekord, VW
Passat, Audi-100, Opel Kadett, Subaru rezerves daļas,
dzīnējus. Veic automāšu, dzīnēju remontu un
metināšanas darbus. Tel. «Ličos» 24555 no 9 līdz 18
darba dienās.

Remontē traktoru degvielas sūkņus. Pārdod virzīju
grupas traktoriem T-25, MTZ. Zvanit 54714 pēc 20.

Medicīnas firmā «Salus» (467. licence)
pieredzējuši ārsti no Rīgas un Daugavpils jums
palīdzēs īsa laikā atbrīvoties no dzeršanas netiku-
ma, atveseloties un atgriezties normālā dzīvē.

Jaunakie medicīnas sasniegumi.

Anonīmā ārstēšana augu diennakti.

Tālr. 8-254-21217, Daugavpili,
18. Novembra ielā 17.

Talu gāju grūtu mūžu,
Daudz darbiņu padarīju,
Nu apsika mani soļi
Baltā smilšu kalniņā.
Jūtām līdzi Annai Kokinai,
MĀTI mūžības ceļā aizvadot.
«Unibankas» kolektīvs

15. augustā paralēli maršrutā
autobusam «Jēkabpils — Aglona»
plkst. 5.45 no Jēkabpils autostacijas
minētajā maršrutā kursē papildautobuss,
kurā tiks uzņemti pasažieri
arī jebkura autobusu pielikurā. No
Aglonas uz Jēkabpili autobuss atie-
s pīkst. 16.30.

Nepieciešamības gadījumā no Preiļu
autostacijas arī kursē papildautobusi.

**Tuvākas uzzīnas
pa tālr. 22000, 22117.**

P/ū «Jēkabpils autobusu parks»
pasažieru pārvadašanas daļa

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palidzētu.

A.Skujina
Kad pēdējie atvadu ziedi gulst uz
DĒLINA kapu, esam kopā
ar Tevi, Zinaida.
Bijušie darba biedri

Kam, Laimīte, nesacīji,
Ka es ilgi nedzivošu,
Apraud tētis, māmulite,
Ko tie dārgi lolojū.

Esam kopā ar Zinaidu Brugzuli,
DĒLINU traģiski zaudējot.
Galēnu pagasta padome

Sakarā ar difterijas epidēmiju
Latvijā Saunas pagasta padome
lūdz visus pagasta iedzīvotajus
saņemt profilaktisko poti pret
difteriju Priekuļu un
Smelteru medpunktos.

Lai paliek zilie virši
Zaļas sūnas paklājos,
Tos atradu, kad piedzimu,
Tos atstāju aizejot.
Izsakām līdzjūtību Anastasijas
MAKSIMOVAS piederīgajiem.
Kaimiņi

**Redaktors
Pēteris Pīzelis**

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespēsts SIA «Latgales drukas»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Offsetspiedums. Metiens 4800..